

СТАНОВИЩЕ

От Проф. д-р Минко Стоев Хаджийски за дисертационния труд на МАРИЯН ПАНТАЛЕЕВ ФИЛИПОВ на тема „СТИМУЛИРАНЕ НА САМОРЕГУЛАЦИЯТА И МОТИВАЦИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ИНТЕГРИРАНЕ НА ПСИХОЛОГИЧЕН ПОТОК В ОБРАЗОВАНИЕТО“ , представен за защита за придобиване на научно-образователната степен „доктор“ ,професионално направление 3,2 Психология.

Актуална значимост на изследвания проблем

Няма съмнение, че личната мотивация за учене е един от решаващите фактори за успех в образователната сфера, разбирана в във всякакъв смисъл. Освен мотивацията важна страна е саморегулацията, която осигурява необходимата за академичния успех насоченост на учебната дейност и усилия. Това се оказва особено важно днес, когато информационните технологии навлизат мощно в живота , включително в образованието. Наред с безспорните предимства, които носят, същите крият и редица опасности, които засягат тъкмо мотивацията и саморегулацията на учениците. В този смисъл насочването на авторката към търсене на сравнително нов, психологически основан подход в образователната система е правилно и необходимо. В това следва да се търси и актуалната значимост на предлагания труд.

Дисертацията е в общ обем 197 страници. Състои се от увод, изложение в пет глави, библиография и приложения. Към труда са приложени 11 таблици. Ползваната библиография включва 97 източника. Смятам, че същите са добре подбрани и дават достатъчна информация по изследвания проблем.

В **уводната част** авторът дава едно пространно, ясно и конкретизирано заявление относно най-важните страни на изследването. В ерата на

дигиталните технологии и постоянно развиващите се образователни методи, се представя проект на образователен модел, който преосмисля традиционните подходи към обучението. Целта е да се обучат учениците как да балансират употребата на технологии с академичните изисквания, като се развиват стратегии за ефективно времево планиране и управление на ресурсите. Освен това, важно е да се стимулира повишаването на личната мотивация. Това може да се осъществи чрез организирането на образователни форми, които са привлекателни, динамични и свързват ученето със знания приложими в живота.

Първата глава на дисертацията представя в теоретичен план основните понятия на мотивация, саморегулация и психологически поток, както и различни технологии, които вече са успешно внедрени в образователния процес. Представена е интеграция на съвременните технологии с ключовите психологически теории и изследвания, свързани с мотивацията, саморегулацията и психологическия поток в образованието. Този подход предлага значителни възможности за трансформиране на образователния процес, като същевременно подобрява ученическото ангажиране и постижения. В тази глава са описани интересни педагогически и технологични практики като: Система за управление на обучението (СУО), Адаптивно обучение, Виртуална класна стая, Геймификация (игровизация), Проектно-базирано обучение (ПБО), Мобилно обучение, микрообучение, Партньорско обучение, Разширена реалност (РР) и виртуална реалност (ВР), Искусствен интелект и Социални мрежи (СМ), заедно с тяхното описание, приложение и психологическо значение. Основно достойнство на главата е описанието на трите възлови психологически понятия на базата на водещите им теории за мотивация, саморегулация и психологичен поток.

Освен теоретична основа тази глава показва как правилното прилагане на психологически теории в комбинация с технологични иновации може значително да обогати образователния процес, като предостави по-лично ориентирано и динамично учебно преживяване, което е съобразено с нуждите на съвременните ученици.

Във **Втора глава** на дисертацията озаглавена „Проектиране на образователен портал: концепция и предвидени функционалности“ се разглежда процесът на проектиране на образователен портал, който включва концепцията и предвидените функционалности на различни образователни модули. Целта на тази глава е да представи структурата и основните характеристики на портала, както и да обоснове избора на специфични образователни инструменти и подходи. Същата е постигната чрез подробно описание на седем основни модула, които са интегрирани в модела, всеки от които е насочен към конкретни образователни нужди и има за цел да подобри учебния процес чрез иновативни технологични решения.

Третата глава от дисертационния труд, озаглавена "Дизайн на психологичното емпирично изследване", дава пълната постановка на изследването. *Основната цел* на това изследване е „да се изследва връзката между саморегулацията и мотивацията на учениците в гимназиален етап на образование и тяхното постигане на състоянието, известно като психологически поток“. Същата е ранжирана в четири адекватни подцели. Задачите са определени правилно съобразна целта. Издигнатите *пет хипотези* са верифицируеми с предлаганата методика за изследване, която включва три специализирани психометрични инструменти и две авторски анкети.

Самото изследване е реализирано в два етапа. Единият етап изследва механизмите, чрез които саморегулацията и мотивацията влияят на способността на учениците да достигнат състояние на психологически поток. Изследването се фокусира върху анализа на взаимовръзката между тези ключови психологически конструктори и тяхното значение за образователния процес, включително как различни образователни стратегии и технологии могат да подпомогнат или улеснят тези процеси.

Вторият етап от изследването е реализиран чрез лекция-презентация за да се видят възможностите на образователния портал и взаимодействието между неговите модули. Освен това в него се включва и Анкетно проучване, след представянето на образователния портал с цел да оцени ефективността на представените функционалности в рамките на портала и степента, до която те адресират и решават специфичните проблеми, идентифицирани по време на първия етап на изследването. Според автора збраните психометрични инструменти и разработените авторски анкети дават възможност за задълбочено разбиране на изследваните феномени и тяхното въздействие върху учебния процес.

Четвърта глава на дисертацията, озаглавена "Обобщение на проведените изследвания", представя детайлен анализ и интерпретация на данните, събрани по време на емпиричното изследване. Главата е фокусирана върху обобщаването на резултатите от първи и втори етап на проведените изследвания. След подобаващ анализ, са идентифицирани *десет* основни проблема в съвременното образование, които оказват влияние върху мотивацията, саморегулацията и психологическия поток на учениците:представява обсъждане на резултатите от статистическите анализи. Това логически обосновава Вторият етап на изследването, който се фокусира върху разработването, имплементацията и оценката на ефективността на този образователен портал. Целта е да се измери

влиянието му върху подобряването на учебния процес и решаването на идентифицираните проблеми. В заключението на четвърта глава се утвърждава, че подобренията в мотивацията, саморегулацията и достигането до психологичен поток потвърждават необходимостта от продължаващи иновации и адаптации на образователните технологии, за да се отговори адекватно на съвременните изисквания за ефективност.

Петата глава обединява анализа на резултатите и заключението на разработката. В нея съществен акцент е анализът на издигнатите хипотези, кито се потвърждават. Освен това получените резултати категорично потвърждават работната теза на дисертационния труд. Авторът коректно съобщава и за възможните рискове от използваните нови технологии и дава насоки за бъдещи изследвания в тази област.

Приносите са определени от автора в три основни научни области: психология, образование и информационни технологии (ИТ). Намирам същите за значими с оглед на заявената теза и нейното развитие. Като най-значим може да се обобщи обоснованото теоретично стъпване върху трите конструкта мотивация, саморегулация и психологичен поток и на тази основа създаване на практически обучителен модел.

Критични бележки към дисертационния труд нямам по същество.

Заключение. Намирам дисертацията на Мариан Филипов за добре замислен и изпълнен труд, който има и практическо значение за разбиране и управление на . Считам, че заслужава висока оценка и препоръчвам на уважаемото жури присъждането на ОНС „доктор“.

17.07.2024 г.

ПОДПИС:

/Проф.д-р М. Хаджийски/

